NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 1492/2004

z 23. augusta 2004,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 o eradikačných opatreniach prenosných špongioformných encefalopatií u hovädzieho dobytka, oviec a kôz, o obchodovaní a dovoze semena a embryí oviec a kôz a určeného rizikového materiálu

(Text s významom pre EHP)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 z 22. mája 2001, ustanovujúce pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných špongioformných encefalopatií ([1]), a najmä na jeho prvý odsek článku 23,

keďže:

(1) Nariadenie (ES) č. 999/2001 stanovuje pravidlá eradikačných opatrení, ktoré sa majú vykonať po potvrdení výskytu prenosnej špongioformnej encefalopatie (TSE) u hovädzieho dobytka, oviec a kôz.

(2) Vo svojom stanovisku o vyraďovaní dobytka v dôsledku bovínnej špongioformnej encefalopatie (BSE) zo 14. septembra 2000 dospel Vedecký riadiaci výbor (SSC) k záveru, že brakovaním rodnej skupiny možno do značnej miery dosiahnuť rovnaký účinok ako brakovaním stáda. Dňa 21. apríla 2004 prijal panel pre biologické nebezpečenstvá Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín stanovisko, v záveroch ktorého sa uvádza, že pre zmenu stanoviska SSC niet k dispozícii dostatok ďalších argumentov. S týmito stanoviskami je potrebné zladiť ustanovenia nariadenia (ES) č. 999/2001 o brakovaní.

(3) V záujme určitosti legislatívy spoločenstva je tiež potrebné upresniť definíciu skupiny prípadu BSE a akcie, ktoré sa majú uskutočniť vo vzťahu k zvieratám z takejto skupiny, aby sa zabránilo rozdielnemu výkladu.

(4) Okrem toho je potrebné spresniť uplatnenie opatrení na eradikáciu TSE, keďže sa vzťahujú na brezivé ovce a na hospodárstva, ktoré chovajú viac čried. V záujme riešenia týchto praktických problémov je potrebné upraviť pravidlá týkajúce sa hospodárstiev, ktoré produkujú jahňatá na ďalší výkrm, umiestňovania bahníc neznámeho genotypu na hospodárstva, v ktorých sa vyskytla infekcia, ako aj časového obdobia, počas ktorého budú platiť odchýlky vo vzťahu k likvidácii zvierat na hospodárstvach a v chovoch, v ktorých je nízky výskyt alely ARR.

(5) Opatrenia na eradikáciu klusavky podľa odporúčania zo stanoviska SCC zo 4. apríla 2002 boli zapracované do nariadenia (ES) č. 999/2001 zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 260/2003 ([2]). Tieto opatrenia boli vykonané postupne tak, aby sa zohľadnili otázky riadenia. Na základe dôkazov, ktoré sú momentálne k dispozícii, je vysoko nepravdepodobné, že by telá zvierat mladších ako dva mesiace obsahovali významné množstvo infekčnosti za predpokladu, že sa odstráni jatočný odpad, vrátane hláv. Na riešenie problémov, s ktorými sa stretávajú niektoré členské štáty vo vzťahu k takýmto mladým zvieratám, budú potrebné ďalšie úpravy eradikačných opatrení.

(6) Považuje sa za vhodné zaviesť obmedzenia vo vzťahu k hospodárstvam po vznesení podozrenia na klusavku u niektorej ovce alebo kozy, aby sa zabránilo pohybu iných potenciálne nakazených zvierat pred potvrdením podozrenia.

(7) Požiadavky na overenie pred zrušením obmedzení pre hospodárstva, na ktorých sa vyskytla infekcia, sa ukázali nadmerne náročnými pri veľkých čriedach oviec a je potrebná ich úprava. Považuje sa tiež za vhodné spresniť definíciu cieľových skupín takéhoto overovania.

(8) Všeobecné pravidlá týkajúce sa dovozu a obchodovania so semenom a embryami oviec a kôz sú ustanovené v smernici Rady 92/65/EHS ([3]). Špeciálne pravidlá vo vzťahu k TSE na uvádzanie semena a embryí týchto druhov na trh musia byť ustanovené v tomto nariadení.

(9) V súlade so súčasnými ustanoveniami nariadenia (ES) č. 999/2001 o určených rizikových materiáloch na vylúčenie priečnych výbežkov driekových a hrudných stavcov zo zoznamu určeného rizikového materiálu, by sa ani tŕňové výbežky týchto stavcov, tŕňové a priečne výbežky krčných stavcov a stredný krížový hrebeň nemali považovať za určený rizikový materiál.

(10) Z tohto dôvodu je preto potrebné príslušne zmeniť a doplniť nariadenie (ES) č. 999/2001.

(11) Opatrenia ustanovené týmto nariadením sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

([1]) Ú. v. ES L 147, 31.5.2001, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 876/2004 (Ú. v. EÚ L 162, 30.4.2004, s. 52).

([2]) Ú. v. EÚ L 37, 13.2.2003, s. 7.

([3]) Ú. v. ES L 268, 14.9.1992, s. 54. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2004/68/ES (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 320).

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prílohy I, VII, VIII, IX a XI k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sa menia a dopĺňajú v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiaty deň po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Body 3 a 4 prílohy k tomuto nariadeniu sa budú uplatňovať od 1. januára 2005.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. augusta 2004

Za Komisiu
David BYRNE
člen Komisie

PRÍLOHA

Prílohy I, VII, VIII, IX a XI k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sa menia a dopĺňajú takto:

1. Bod 2 prílohy I sa nahrádza nasledujúcim textom:

„2. Na účely tohto nariadenia budú platiť aj nasledujúce definície:

a) ‚domorodý prípad BSE' znamená prípad bovínnej špongioformnej encefalopatie, o ktorom nebolo jasne preukázané, že bol spôsobený infekciou pred dovozom živého zvieraťa;

b) ‚diskrétne tukové tkanivo' znamená tuk odstránený zvonka a zvnútra organizmu počas porážky a rozrábky, najmä čerstvý tuk zo srdca, veľkej predstery a obličiek hovädzieho dobytka a tuk z rozrábkovní;

c) ‚skupina' znamená skupinu zvierat hovädzieho dobytka, ktorej súčasťou sú:

i) zvieratá narodené v tom istom stáde ako postihnutý jedinec hovädzieho dobytka a v priebehu 12 mesiacov predchádzajúcich narodeniu postihnutého jedinca hovädzieho dobytka alebo nasledujúcich po jeho narodení; a

ii) zvieratá, ktoré v priebehu akéhokoľvek obdobia počas prvého roku ich života boli chované spolu s postihnutým jedincom hovädzieho dobytka v priebehu prvého roku jeho života;

d) ‚indexový prípad' znamená prvé zviera v podniku alebo v epidemiologicky definovanej skupine, u ktorého sa potvrdila infekcia TSE."

2. Namiesto prílohy VII sa vkladá nasledujúci text:

„*PRÍLOHA VII*

ERADIKÁCIA PRENOSNEJ ŠPONGIOFORMNEJ ENCEFALOPATIE

1. Prieskum podľa článku 13(1) b) musí zistiť:

a) v prípade hovädzieho dobytka:

— všetky ostatné prežúvavce v podniku, z ktorého pochádza zviera, u ktorého bolo ochorenie potvrdené,

— ak bolo ochorenie potvrdené u samice, jej potomstvo narodené v priebehu dvoch rokov pred klinickým objavením sa ochorenia a dva roky po ňom,

— všetky zvieratá v skupine zvieraťa, u ktorého bolo ochorenie potvrdené,

— možný pôvod ochorenia,

— iné zvieratá na hospodárstve, z ktorého pochádza zviera, u ktorého bolo ochorenie potvrdené alebo na iných hospodárstvach, ktoré sa mohli nakaziť vyvolávateľom TSE alebo ktoré mohli byť exponované rovnakému krmivu alebo zdroju kontaminácie,

— pohyb potenciálne kontaminovaných krmív, iných materiálov alebo iných prostriedkov prenosu, ktorými sa mohol vyvolávateľ TSE preniesť z daného hospodárstva alebo naň;

b) v prípade oviec a kôz:

— všetky ostatné prežúvavce okrem oviec a kôz v hospodárstve, z ktorého pochádza zviera, u ktorého bolo ochorenie potvrdené,

— pokiaľ je zistiteľné, rodičia a v prípade samíc všetky embryá, vajíčka a posledné potomstvo samice, u ktorej bolo ochorenie potvrdené,

— všetky ostatné ovce a kozy v hospodárstve, z ktorého pochádza zviera, u ktorého bolo ochorenie potvrdené, popri tých, ktoré sú uvedené v druhej odrážke,

— možný pôvod ochorenia a identifikácia ostatných hospodárstiev, na ktorých sú zvieratá, embryá alebo vajíčka, ktoré sa mohli infikovať vyvolávateľom TSE alebo ktoré mohli byť exponované rovnakému krmivu alebo zdroju kontaminácie,

— pohyb potenciálne kontaminovaných krmív, iných materiálov alebo akýchkoľvek iných prostriedkov prenosu, ktorými sa mohol vyvolávateľ BSE preniesť z daného hospodárstva alebo naň.

2. Opatrenia ustanovené v článku 13(1) c) musia zahrnúť minimálne:

a) v prípade potvrdenia BSE u zvieraťa hovädzieho dobytka, zabitie a úplnú likvidáciu zvierat identifikovaných v rámci prieskumu podľa druhej a tretej odrážky bodu 1a); členský štát však môže rozhodnúť:

— že nezabije a nezlikviduje zvieratá zo skupiny podľa tretej odrážky bodu 1a), ak sa preukáže, že tieto zvieratá nemali prístup k rovnakému krmivu ako postihnuté zviera,

— že pozastaví zabitie a likvidáciu zvierat zo skupiny podľa tretej odrážky bodu 1a) až do konca ich produktívneho života, za predpokladu, že ide o býky, ktoré sa priebežne chovajú v stredisku na odber semena, a možno zabezpečiť, že po smrti budú kompletne likvidované;

b) v prípade potvrdenia TSE u ovce alebo kozy po 1. októbri 2003 podľa rozhodnutia príslušného orgánu:

i) zabitie a kompletnú likvidáciu všetkých zvierat, embryí a vajíčok zistených prieskumom podľa druhej a tretej odrážky bodu 1b); alebo

ii) zabitie a kompletnú likvidáciu všetkých zvierat, embryí a vajíčok zistených prieskumom podľa druhej a tretej odrážky bodu 1b), s výnimkou:

— plemenných baranov genotypu ARR/ARR,

— plemenných bahníc, nositeliek aspoň jednej alely ARR a žiadnej alely VRQ, a – pokiaľ sú v čase prieskumu takéto plemenné bahnice gravídne, následne vrhnutých jahniat, ak ich genotyp spĺňa požiadavky tohto odseku,

— oviec nositeliek aspoň jednej alely ARR, ktoré sú určené výlučne na porážku,

— ak takto rozhodne príslušný orgán, oviec a kôz mladších ako dva mesiace, ktoré sú určené výlučne na porážku.

iii) Ak bolo nakazené zviera umiestnené z iného hospodárstva, môže členský štát rozhodnúť na základe anamnézy prípadu, že uplatní eradikačné opatrenia na hospodárstve pôvodu popri hospodárstve alebo namiesto hospodárstva, na ktorom bola nákaza potvrdená; v prípade, že ide o pôdu na spoločné pasenie viac ako jednej čriedy, členský štát môže rozhodnúť, že sa uplatnenie týchto opatrení obmedzí na jednu čriedu na základe zdôvodneného zváženia všetkých epidemiologických faktorov; ak sa na jednom hospodárstve chová viac ako jedna čieda, členský štát môže rozhodnúť, že uplatnenie opatrení obmedzí na čriedu, v ktorej bola klusavka potvrdená, ak sa overilo, že čriedy sa chovali oddelene od seba a že šírenie sa nákazy medzi čriedami, či už priamym, alebo nepriamym kontaktom, je nepravdepodobné;

c) V prípade potvrdenia BSE u ovce alebo kozy, zabitie a úplnú likvidáciu všetkých zvierat, embryí a vajíčok zistených prieskumom podľa druhej až piatej odrážky bodu 1b).

3. Ak je podozrenie na klusavku u ovce alebo kozy na hospodárstve v členskom štáte, pre všetky ostatné ovce a kozy z daného hospodárstva bude platiť úradné obmedzenie pohybu až dovtedy, kým nebudú k dispozícii výsledky vyšetrenia. Ak jestvuje dôkaz, že hospodárstvo, na ktorom sa zviera zdržiavalo v čase, keď bolo vyslovené podozrenie na klusavku, pravdepodobne nie je hospodárstvo, na ktorom mohlo byť zviera exponované klusavke, príslušný orgán môže rozhodnúť, že pod úradnú kontrolu budú podľa dostupných epidemiologických informácií zaradené tieto iné hospodárstva alebo len hospodárstvo, na ktorom došlo k expozícii.

4. Na hospodárstvo/hospodárstva, na ktorom/-ých sa podnikla likvidácia v súlade s bodom 2b) i) alebo ii), možno umiestňovať len tieto zvieratá:

a) samce oviec genotypu ARR/ARR;

b) samice oviec nositeľky aspoň jednej alely ARR a žiadnej alely VRQ;

c) kozy za predpokladu, že:

i) na hospodárstve sa okrem zvierat s genotypom uvedeným v bode a) a b) nenachádzajú žiadne iné ovce na plemenitbu;

ii) po likvidácii čriedy sa vykonalo dôkladné čistenie a dezinfekcia všetkých ustajňovacích priestorov pre zvieratá v zariadení;

iii) hospodárstvo bude intenzívne monitorované na TSE vrátane vyšetrenia všetkých kôz vo veku nad 18 mesiacov, a:

— tieto budú na konci svojho produktívneho života buď porazené na účely ľudskej výživy, alebo

— uhynuli alebo boli zabité na hospodárstve a ktoré spĺňajú kritériá uvedené v prílohe III, kapitola A, časť II, bod 3.

5. Na hospodárstve/hospodárstvach, na ktorých sa podnikla likvidácia podľa bodu 2b) i) alebo ii), možno používať len nasledujúce zárodočné produkty oviec:

a) semeno baranov genotypu ARR/ARR;

b) embryá nositeľov aspoň jednej alely ARR a žiadnej alely VRQ.

6. Počas prechodného obdobia najneskôr do 1. januára 2006 a odchylne od obmedzenia stanoveného v bode 4b), v prípade, že je náročné zabezpečiť náhradné ovce známeho genotypu, môžu členské štáty rozhodnúť povoliť na hospodárstvach podľa bodu 2b) i) a ii) umiestnenie negravídnych bahníc neznámeho genotypu.

7. Po uplatnení opatrení podľa bodu 2b) i) a ii) na hospodárstve:

a) nebude pohyb oviec ARR/ARR z hospodárstva predmetom žiadnych obmedzení;

b) ovce nositeľky len jednej alely ARR sa môžu pohybovať z hospodárstva len s cieľom priamej porážky na účely ľudskej výživy alebo na účely likvidácie; ale

— bahnice nositeľky jednej alely ARR a žiadnej alely VRQ možno prevážať na iné hospodárstva, pre ktoré platí obmedzenie podľa uplatnenia opatrení v súlade s bodom 2b) ii),

— ak tak rozhodne príslušný orgán, jahňatá nositelia jednej alely ARR a žiadnej alely VRQ možno prevážať na iné hospodárstva výlučne s cieľom výkrmu pred porážkou; na hospodárstve miesta určenia sa nesmú nachádzať žiadne iné ovce alebo kozy okrem zvierat určených na vykŕmenie pred porážkou, a nesmú sa z neho zasielať živé ovce alebo kozy na iné hospodárstva s výnimkou účelu priamej porážky;

c) ak tak rozhodne členský štát, ovce a kozy mladšie ako dva mesiace sa môžu prevážať z hospodárstva priamo na porážku na ľudskú výživu; hlava a orgány dutiny brušnej takýchto zvierat sa však musia likvidovať v súlade s článkom 4(2) a), b) alebo c) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 (*);

d) bez ohľadu na bod c), ovce a kozy genotypov neuvedených v bodoch a) a b) sa však môžu prevážať z hospodárstva výlučne s cieľom likvidácie.

8. Obmedzenia podľa bodov 4, 5 a 7 sa budú aj naďalej vzťahovať na hospodárstva počas obdobia troch rokov od:

a) dňa dosiahnutia stavu ARR/ARR u všetkých oviec a kôz na hospodárstve; alebo

b) posledného dátumu, kedy bola v zariadeniach chovaná ovca alebo koza; alebo

c) v prípade podľa bodu 4c), od dátumu začiatku zintenzívneného monitoringu na TSE; alebo

d) dátumu, kedy všetky plemenné barany na hospodárstve vykázali genotyp ARR/ARR a všetky plemenné bahnice boli nositeľkami aspoň jednej alely ARR a žiadnej alely VRQ za predpokladu, že v priebehu trojročného obdobia boli výsledky testovania nasledovných zvierat starších ako 18 mesiacov na TSE negatívne:

— ročná vzorka oviec porazených s cieľom ľudskej výživy na konci ich produktívneho života v súlade s veľkosťou vzorky vyznačenou v tabuľke v prílohe III, kapitola A, časť II, bod 4, a,

— všetky ovce podľa prílohy III, kapitola A, časť II, bod 3, ktoré uhynuli alebo boli zabité na hospodárstve.

(*) Ú. v. ES L 273, 10.10.2002, s. 1.

9. Ak je frekvencia alely ARR v chove alebo na hospodárstve nízka, alebo ak sa považuje za potrebné zabrániť príbuzenskej plemenitbe, členský štát môže rozhodnúť:

   a) že pozastaví likvidáciu zvierat podľa bodu 2b) i) a ii) až na päť plemenných rokov;

   b) že okrem oviec podľa bodu 4 povolí umiestniť na hospodárstvach podľa bodu 2b) i) a ii) aj iné ovce za predpokladu, že nie sú nositeľkami alely VRQ.

10. Členské štáty, ktoré budú uplatňovať odchýlku podľa bodov 6 a 9, musia notifikovať Komisii podmienky a kritériá, ktoré sa uplatnia pri udelení tejto odchýlky.“

3. Kapitola A v prílohe VIII sa mení a dopĺňa takto:

   a) Názov kapitoly sa nahrádza nasledujúcim textom:

   „Podmienky obchodovania v spoločenstve so živými zvieratami, semenom a embryami“

   b) Do časti I sa vkladá nasledujúci bod d):

   „d) od 1. januára 2005 sa bude semeno a embryá oviec a kôz:

      i) odoberať od zvierat, ktoré boli priebežne chované od narodenia alebo počas posledných troch rokov svojho života na hospodárstve alebo hospodárstvach, ktoré počas troch rokov spĺňajú požiadavky podľa bodu a) i) alebo prípadne a) ii); alebo

      ii) v prípade semena ovcí, toto bude odoberané od samcov s genotypom priónového proteínu ARR/ARR, ako sa uvádza v prílohe I k rozhodnutiu Komisie 2002/1003/ES (*); alebo

      iii) v prípade embryí oviec musia byť genotypu priónového proteínu ARR/ARR, ako sa uvádza v prílohe I k rozhodnutiu 2002/1003/ES.

   (*) Ú. v. ES L 349, 24.12.2002, s. 105.“

4. Príloha IX sa mení a dopĺňa takto:

   Pripája sa nasledujúca kapitola H:

„KAPITOLA H

Dovoz semena a embryí oviec a kôz

Semeno a embryá oviec a kôz dovezené do spoločenstva po 1. januári 2005 musia spĺňať požiadavky prílohy VIII, kapitola A (I), bod d).“

5. V prílohe XI, časť A sa namiesto bodu 1 a) i) vkladá nasledujúci text:

„i) Lebka, okrem sánky a vrátane mozgu a očí, chrbtice okrem chvostových stavcov, tŕňových a priečnych výbežkov krčných, hrudných a driekových stavcov a stredného krížového hrebeňa a krídel krížovej kosti, ale vrátane ganglií zadných koreňov a miechy hovädzieho dobytka staršieho ako 12 mesiacov a tonzíl, vnútorností od dvanástorníka až po konečník a mezentéria hovädzieho dobytka akéhokoľvek veku;“.